

Brottsoffer

TIDNINGEN BROTTSOFFER | BROTTSOFFERJOURN
NR 4/2015 | ÅRGÅNG 20

**Utbildning gör
äldre smartare än
bedragarna**

**Jour stöttade
efter skolattack i
Trollhättan**

**Justitieministern
lovar förstärkning**

Tema
**Brott mot
äldre**

TIDNINGEN BROTTSOFFER

Utges av Brottsofferjouren
Telefon: 08-644 88 00
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm
www.brottsofferjouren.se
www.tidningenbrottsoffer.se
tidningenbrottsoffer@boj.se

Brottsofferjouren är en ideell organisation som arbetar för bättre villkor för brottsoffer, vittnen och anhöriga. Brottsofferjouren har drygt 90 medlemsföreningar, lokala brottsofferjourer, över hela landet. Där kan den som utsatts för brott få kostnadsfri och konfidentiell hjälp. Brottsofferjouren har också vittnesstödsverksamhet vid de flesta tingsrätter och hovrätter i Sverige. Varje år ger brottsofferjourerna stöd till närmare 100 000 brottsoffer, vittnen och anhöriga.

ANSVARIG UTGIVARE

Sven-Erik Alhem
073-973 86 00 & 070-857 76 00
sven-erik.alhem@boj.se

REDAKTÖR

Amanda Säfström
Föräldraledig
Susanne Eriksson
susanne.eriksson@journalistresursen.se

GRAFISK FORM

Karin Nilsson, karin@karinform.se

OMSLAGSFOTO

Christina Sundin/Scandinav. Personen på bilden har ingen koppling till tidningens innehåll.

ANNONSER

Mikael Gustafsson
040-602 14 90, 070-938 62 42
mikael.gustafsson@fbmedia.se

TRYCK

Tidningen Brottsoffer ges ut med stöd av Förbundsmedia i Malmö AB. Tidningen är tryckt på miljövänligt papper (Amber Graphic) av DanagårdLITHO.
ISSN: 1400-075x och upplaga 13 000 ex.

Redaktionen ansvarar ej för insänt ej beställt material. Citera oss gärna men ange källan.

Tidningen Brottsoffer utkommer med fyra nummer per år. Som medlem i en lokal brottsofferjour får du tidningen gratis. Tänk på att uppdatera dina medlemsuppgifter.

Innehåll

FOTO: MEL-ANDERS SÖDERLÄN

"Bedragare är alltid sympatiska och trevliga."

Bedrägerier mot äldre ökar

14.

12.

Polisen tog hjälp av 103-årig bloggare Dagny Carlsson inbjuden när utbildningspaketet "Låt dig inte luras" lanserades.

FOTO: LISBETH BENGTSSON

Brottsofferjouren deltog i sorgen
Trollhättan drabbades av sorg och chock efter det brutala våldet mot grundskolan Kronan.

FOTO: BROTTSOFFERJOURNEN SVERIGE

Brottsofferjouren fick lugnande besked.

4.

2 Ordförande har ordet

3 Brottsofferjouren

6 Aktuellt

7 Fråga experterna

9 Tema: Brott mot äldre

Sid 10: Låt dig inte luras

Sid 13: Lotteri utsatt för bedragare

Sid 14: Bedrägerier mot äldre ökar

17 Jourerna berättar

23 Kontaktuppgifter

Vill du skänka ett bidrag till Brottsofferjouren?

Vi är mycket tacksamma om du som läser tidningen vill bidra ekonomiskt till vår verksamhet. Vi tar tacksamt emot ditt bidrag på vårt 90-konto med plusgironummer 90 03 44-3 eller bankgiro 900-3443.

Endast ynkryggar ger sig på äldre personer

Ynkliga brottslingar ger sig på äldre personer på olika sätt i allt högre utsträckning. De gör det för att det ofta är lättare att lura människor som av olika skäl har svårare att skydda sig från brottsliga angrepp. Alla blir äldre och mer sårbara. Särskild utsatthet gäller också för barn och människor som lider av någon typ av funktionsnedsättning.

Text: Sven-Erik Alhem

B rotten mot äldre är av varierande slag. Bedrägerier har blivit vanligare men också stölder i de äldres egna hem. Många äldre har respekt för företrädare eller anställda hos myndighet, kommun eller verk. Och de äldre kan ha svårt att förstå att det är en bedragare som falskeligen utger sig för att vara någon annan. "Han verkade så trevlig och förtroendeingivande", kan förklaringen vara när brottet väl uppdagats. Om nu den äldre ens vill eller vågar anmäla brott. Skammen kan vara så långtgående att inte ens den äldres barn och barnbarn får veta något.

Jag blir alltid upprörd när en svag målsägande utsätts för brott. Oavsett om brottet riktas mot ett barn, en äldre person eller mot någon annan som är särskilt utsatt. Nästintill så arg att jag hade måst lägga band på mig om jag alltjämt varit åklagare för att inte jäva ut mig. I allmänhet blir jag också besviken över att domstolarna inte klipper till med tuffare straff när straffvärdet i allmänhet är så högt. Domstolarna har i alla tider varit försiktiga med att utnyttja straffskalornas övre delar utom i fråga om grova narkotikabrott. Trots att det finns glasklara bestämmelser i brottsbalken om straffvärdehöjningsgrunder som passar utmärkt väl in när fega brott begås mot äldre människor.

Den som är svag och äldre ska ha rätten att leva utan att riskera bli hänsynslöst kriminellt utnytt-

jad på grund av sin ålder. Den som kränker den äldres rätt till hem- och gatufrid ska straffas hårt. Samhället ska genom domstolarna visa hur avskyvärda brotten är. I Sverige finns ju även rätten för envar av oss att fritt uttrycka vår uppfattning fastän vi vet att det är domstolarna som självständigt dömer.

D en som funderar på att ge sig in på brottsmarknaden där äldre utsätts för brott bör också betänka att den som åker dit med lagföring och straff oftast hänförs till gruppen lågstatuskriminella. Det vill säga, sådana som under straffverkställigheten riskerar bli illa sedda också av medintagna.

Vi vill att alla gemensamt ska bekämpa brott och låta gatu- och hemfrid gälla överallt. Oavsett om man befinner sig på gatan eller i sitt eget hem.

Däriigenom bidrar vi till att öka tryggheten och människovärdigheten för oss alla. ■

Sven-Erik Alhem är förbundsordförande för Brottsofferjouren Sverige och ansvarig utgivare för Tidningen Brottsoffer. Han har tidigare varit överåklagare och är nu samhällsdebattör samt utnyttjas flitigt som expertkommentator i media.

FOTO JESSICA LARSSON

Brottsofferjouren

FOTO: BROTTSOFFERJOURN SVERIGE

Inrikesminister Anders Ygeman (S) lovade Eva Larsson att tala med justitieministern om att reglerna borde ändras så att även vittnen får information om möjligheten till stöd.

Inrikesministern uppvaktad av Brottsofferjouren

Att EUs brottsofferdirektiv inte ens nämns i budgetpropositionen och att Polisen brister i sin information till brottsutsatta var två frågor som togs upp när Brottsofferjouren Sverige uppvaktade inrikesminister Anders Ygeman (S).

I november ska EUs brottsofferdirektiv vara implementerat i Sverige.

– Vi tycker att det är anmärkningsvärt att EUs brottsofferdirektiv inte nämns med ett ord i budgetpropositionen. Det borde ha varit med och måluppfyllelsen på brottsofferområdet borde ha mätts i förhållande till det, sade Eva Larsson, generalsekreterare på Brottsofferjouren Sverige till Anders Ygeman.

Hon lyfte också fram att regeringen borde använda sig av de styrmedel de har i form av budgetpropositionen och regleringsbrev för att driva på den praktiska efterlevnaden av EUs brottsofferdirektiv. Det gäller exempelvis polisens skyldighet

att upplysa brottsutsatta om möjligheten till stöd från brottsofferjourer.

Brottsofferjouren Sverige informerade även inrikesministern om att polisen och en jour i Värmland har tecknat ett samverkansavtal och att det borde kunna bli en modell för en ökad samverkan. En annan sak som Brottsofferjouren Sverige tog upp var att även vittnen borde få tidig information om möjligheten till stöd.

– När vi har så mycket problem med vittnesrädsla är det här en liten sak att förändra. Det är en förändring ni kan göra för att få människor att våga vittna, sade Sven-Erik Alhem, Brottsofferjouren Sveriges förbundsordförande. ■

Polisen behöver förklara problemen

Brottsofferjouren Sverige har tidigare konstaterat att polisens förmedling till landets brottsofferjourer minskat drastiskt under 2015. Nu har förbundet skrivit ett brev till rikspolischef Dan Eliasson.

Att färre brottsoffer förmedlats till Brottsofferjouren från polisen beror – enligt uppgifter från polisen – på brister i såväl systemet som i rutiner hos polisen till följd av omorganisationen.

Det har lett till att antalet personer som jourerna stöttar minskar, samtidigt som det finns brottsoffer som inte får information från polisen om möjligheten till stöd.

Det här skapar problem för förbundet, konstaterar Brottsofferjouren Sverige.

Därför uppmanar förbundet rikspolischefen Dan Eliasson att ta fram en skrivelse som beskriver situationen:

”En sådan förklarande skrivelse skulle vara mycket värdefull för Brottsofferjouren i de fortsatta kontakterna med bidragsgivare så att verksamheten kan få en långsiktig beredskap för stödsatser med kontinuitet och god kvalitet”, skriver Sven-Erik Alhem, förbundsordförande och Eva Larsson, generalsekreterare i brevet.

Dessutom vill Brottsofferjouren Sverige att Polismyndigheten lämnar information till de brottsoffer som inte fått stöd om möjligheterna att ta kontakt med frivilligorganisationerna. ■

Brottsofferjouren

FOTO: BROTTSOFFERJOUREN SVERIGE

Justitieministern lovade finansiell förstärkning till Brottsofferjouren nästa år. Från vänster Monica Ekström, Morgan Johansson (S), Sven-Erik Alhem och Eva Larsson.

Brottsofferjouren fick lugnande besked

Brottsofferjouren fick ingen ekonomisk förstärkning i budgetpropositionen för 2016. Men vid en särskild uppvaktning av justitieminister Morgan Johansson (S) lämnades positiva besked.

Under hösten har regeringen överlämnat budgetpropositionen för 2016. Redan förra året efterlyste Brottsofferjouren Sverige tydliga besked i finansieringsfrågan.

– Läget är akut och våra jourer kämpar varje dag för att stötta alla som söker sig till oss, säger Eva Larsson, generalsekreterare på Brottsofferjouren Sverige.

Trots det fanns inga konkreta siffror eller besked i budgetpropositionen för 2016, utan regeringen hänvisar återigen till att avgiftshöjningen till Brottsofferfonden ska ge möjlighet till förstärkning.

– Vi förutsätter att vi snart får besked. Vi är en ideell organisation, men Sverige har valt att överlåta en stor del av landets förpliktelser i förhållande till EUs brottsofferdirektiv till ideella organisationer. Om vi ska

sköta detta åtagande måste vi också ges finansiella förutsättningar, säger Eva Larsson.

Efter att budgetpropositionen presenterades har dock Brottsofferjouren Sverige uppvaktat justitieminister Morgan Johansson. Han gav lugnande besked.

– Vi kommer att göra en omfördelning som kommer att få genomslag för Brottsofferjouren redan 2016, men jag kan inte säga när ni får konkreta besked. Vi jobbar på det, sade han.

Dessutom lovade han en rejäl förstärkning sett över hela mandatperioden. Han ville också se en ordning som skulle ge mer långsiktiga förutsättningar för verksamheten. Exakt när det kommer bli klart kunde han dock inte svara på i dagsläget.

Morgan Johansson blev också märkbart intresserad av förbundsordförande Sven-Erik Alhems förslag om att även de som får dagsböter ska betala en lägre summa, 50 kronor, till Brottsofferfonden.

– Kan vi räkna på det, sade Morgan Johansson till sina medarbetare.

Samtidigt konstaterade han att fonden inte ökat så mycket som förutspått sedan avgiftshöjningen i februari. Han bekräftade dock att 75 procent av fondens medel numera ska gå till verksamhet i idéburna organisationer och 25 procent till forskning.

I budgetpropositionen tog regeringen upp sin speciella satsning för våld utsatta kvinnor. Satsningen påbörjades 2015 och uppgår från och med 2016 till 100 miljoner kronor per år. Brottsofferjouren upprepade sin kritik om att enbart kvinnojouren får ta del av satsningen. Morgan Johansson sade att utöver de 100 miljonerna kommer 23 miljoner att bli sökbara även för Brottsofferjouren. ■

Nordiskt möte

I början på november deltog Brottsofferjouren Sverige på ett möte i Helsingfors med de nordiska motsvarigheterna. I fokus stod implementeringen av EUs brotts-offerdirektiv, men det utbyttes även erfarenheter på andra områden.

Senast 16 november 2015 ska EUs medlemsstater ha antagit de lagar och författningar som är nödvändiga för att följa EUs brotts-offerdirektiv.

Finlands justitieministerium har haft två arbetsgrupper för att arbeta med implementeringen, där RIKU, Brottsofferjouren Sveriges motsvarighet, deltagit.

Arbetet har bland annat lett till att Finland i maj antog en ny lag om brottsofferavgift som ska öka statsfinansieringen av stöd till brottsoffer. Enligt lagen ska den som döms för ett brott med fängelse i straffskalan betala 40 eller 80 euro beroende på om straffsatsen är över eller under sex månaders fängelse. Juridiska personer betalar 800 euro.

Även Danmark deltog vid de nordiska brottsofferjournernas möte. De har valt en annan modell och tar ut en avgift per böter.

I övrigt diskuterades även unga brottsoffer. Finska RIKU har genomfört en undersökning bland unga för att ta reda på vad de har för behov. De erbjuder stöd via en chat. ■

Leena-Kaisa Åberg, chef för Riku, Eva Larsson och Fredrik Mellqvist.

Kvinnofrid tema för samordnare

Höstens samordnarkonferens hade temat kvinnofrid. Högt upp på dagordningen stod Socialstyrelsens nya föreskrifter, allmänna råd och en reviderad handbok om våld i nära relation.

– Socialstyrelsen borde få nobelpriset för handboken Våld. Hade den funnits när jag arbetade aktivt hade det besparat mig mycket problem, säger Heléne Carlsson, kvinnofridsansvarig på Brottsofferjouren Sverige.

De nya föreskrifterna och allmänna råden presenterades av Länsstyrelsen i Södermanlands läns företrädare Rita Grünbaum. En av nyheterna är att de nu är könsneutralt skrivna och även innefattar hälso- och sjukvården.

Dagarna innehöll flera utomstående föreläsare. En av dem var Henrik Belfrage, professor i kriminologi vid Linköpings Universitet. Han lyfte fram att den vanligaste personlighetstypen vid dödligt våld i nära relation är borderline personlighetsstörning. Det vanligaste mordvapnet här i Sverige är kniv.

Sofia Barlind, statistik- och IT-

ansvarig på Brottsofferjouren Sverige, talade om det pågående arbetet med att se över och förändra Brottsofferjourens statistik för att bättre beskriva arbetet som Brottsofferjouren gör på kvinnofridsområdet. Försök med nya blanketter inleds vid årsskiftet och utvärderas under loppet av 2016.

En fråga som skapade mycket diskussioner var om man ska orosanmäla när det finns barn med i ett ärende. Brottsofferjouren Sverige förordar att man gör det.

– Helst bör det ske i samråd med föräldern eller vårdnadshavaren. Det handlar inte om att skuldbelägga utan att barnen kan behöva verktyg för att klara av det som de varit med om, säger Heléne Carlsson.

Något som Brottsofferjouren Sverige beklagar är att Sven-Erik Alhem, som skulle ha föreläst, sedan tidigare var inbokad av Brottsofferjouren Umeå för att hedra deras 25-årsjubileum.

De som deltog i samordnarkonferensen fick en DVD med filmen My life my lesson och Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter samt handboken Våld. ■

Mer kunskap om hatbrott

I september ordnade Brottsofferjouren Sverige en seminariedag om hatbrott. Till hatbrott räknas brott som grundar sig i fördömanden av grupper och individer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionshinder, kön, religion eller sexuella

läggning. Enligt utredarna Sara Westberg och Sofia Axell från Brå ökar antalet polisanmälda hatbrott. De talade också om de stora konsekvenser som dessa brott får för de utsatta. Dagen möjliggjordes av medel från Stieg Larssons Stiftelse. ■

Handledning till förskolor

Brottsoffermyndigheten har tillsammans med Barnombudsmannen arbetat med att ta fram och sprida information om stöd och skydd till barn som har blivit utsatta för eller bevittnat brott. Materialet innefattar boken Liten av Stina Wirsén och webbplatsen jagvillveta.se. Nu har myndigheten även fått i uppdrag att ta fram en handledning som stöd till förskolepersonal. För det har Brottsoffermyndigheten fått 2,25 miljoner kronor. Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2016. ■

Illustration av Stina Wirsén från boken om Liten

Groominglagstiftning skärps

Straffansvaret för grooming ska inträda redan när en vuxen föreslår för ett barn att de ska träffas, eller när de kommer överens om att träffas, föreslår en utredning. I dag finns ett krav på att en vuxen måste ha vidtagit någon ytterligare åtgärd, förutom att komma överens om ett möte med barnet, för att göra sig skyldig till brott. Utredningen föreslår även att maximistraffet förlängs till fängelse i två år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017. ■

790

miljoner kronor uppgår den skuld som dömda gärningspersoner har till Brottsoffermyndigheten.

PHOTO SHUTTERSTOCK

Färre unga män utsatts för misshandel

Misshandel mot unga män minskar. Det visar Brottsförebyggande rådets Nationella trygghetsundersökning. Under 2014 utsattes 2,1 procent, cirka 154 000 personer, för misshandel. Det är en minskning både jämfört med 2013 då 2,3 procent utsattes och med den första mätningen 2005, då 2,7 procent var utsatta. Den grupp

där utsattheten minskat mest är unga män i åldern 16–24 år. Där utsattes 4,8 procent för misshandel under 2014, en kraftig minskning jämfört med 2005 då 11 procent utsattes. "Men samtidigt som utsattheten minskat bland männen har den legat relativt oförändrat bland kvinnorna, skriver Brå. ■

Nu måste Sverige uppfylla EUs brottsofferdirektiv

EUs brottsofferdirektiv trädde i kraft 2012 och ska vara genomfört i medlemsstaterna senast den 16 november 2015.

Enligt regeringen uppfyller svensk rätt redan stora delar av direktivet. Men den 1 november träder några ändringar i rättegångsbalken i kraft. Dessa handlar om målsägandens rätt till information, tolkning och översättning. Exempelvis ska en målsägande alltid kunna bli under rättad om tid och plats för sammanträden inför rätten.

Regeringen har också antagit ett åtgärds paket. I det ingår en ändring i förundersökningskungörelsen så att målsäganden alltid ska under-

rättas om en frihetsberövad person släpps fri. Polisen måste också göra en individuell skyddsbedömning för att fastställa om målsäganden har behov av särskilda skyddsåtgärder under förundersökning och eventuell rättegång.

Informationsplikten till den som utsatts för brott förstärks. Den som har utsatts för brott ska så snart som möjligt få information om vilka skyddsåtgärder som finns och om möjlighet till alternativt boende. Dessutom ska information ges om vilka myndigheter och organisationer som kan ge vård och stöd till den som utsatts för brott. Därutöver har den brottsutsatta rätt att få information om hur det egna ärendet fortskrider. ■

Fråga experterna

Har du frågor till expertpanelen? Skicka dem till fragaexperten@boj.se. Experterna har enbart möjlighet att besvara de frågor som publiceras i tidningen. Vi tar oss friheten att korta ned de frågor vi får.

Rätt till skadestånd i efterhand?

Fråga: Jag blev misshandlad på jobbet för snart två år sedan. Fallet har gått till domstol och den som utförde brottet har fått sin dom. Jag har inte krävt något skadestånd och undrar om det finns någon möjlighet att få någon ersättning? Hur ska jag då gå tillväga?

Svar: För det första kvarstår din rätt till skadestånd av gärningspersonen även om du valde att inte föra talan om detta i samband med brottmålet. Du kan alltså fortfarande väcka talan mot denne avseende skadestånd. Om gärningspersonen dömdes för brottet bör en sådan process inte heller bli särskilt komplicerad.

Eftersom du skadades i arbetet är det möjligt att du har rätt till försäkringsersättning om din arbetsgivare var ansluten till AFA Försäkring. Ersättningen kan se olika ut beroende på inom vilken sektor du arbetar och vilken försäkring din arbetsgivare har. Kontrollera också hemförsäkringen för säkerhets skull.

Slutligen kan du ha rätt till brottsskadeersättning som är en statlig ersättning för skador på grund av brott. En förutsättning är att gärningspersonen

inte kan betala och att skadan inte täcks av försäkring. Du måste alltså först undersöka din möjlighet till försäkringsersättning. En ansökan ska ha kommit in till Brottsoffermyndigheten senast tre år efter att domen vann laga kraft. Om du vill ansöka om brottsskadeersättning kan du både hitta information och göra det på brottsoffermyndigheten.se.

PETER JONSSON CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Ersättning – när många år gått?

Fråga: Nu är jag 26 år, men när jag var 13 år blev jag grovt våldtagen av tre män. Jag har alltid trott att preskriptionstiden är 10 år men har nu läst att det inte stämmer. Allt blev anmält när det skedde och finns registrerat, bland annat en skada jag fick. Det som fick polisen att avsluta ärendet var att jag nekade till att det skett efter hot från en av männen. Han fortsatte sedan att utsätta mig under lång tid. Kan jag återuppta min polisanmälan? Finns det någon ersättning att få så här sent efter?

Svar: Preskriptionstiden för våldtäkt är 10 år och tiden räknas normalt sett från dagen för brottet. Om brottsoffret

är ett barn, det vill säga under 18 år, räknas enligt dagens bestämmelser preskriptionstiden istället från 18-årsdagen. Lagen har dock ändrats vid ett par tillfällen och det är därför svårt att säga om det brott som du utsatts för är preskriberat. En åklagare borde kunna svara på den frågan.

Det du kan göra för att åklagare och polis ska ta upp förundersökningen igen är att begära överprövning av beslutet. En begäran om överprövning bör vara skriftlig och ges in till den myndighet som fattade beslut om nedläggning. Om skälet till nedläggningen var att du inte ville medverka bör du klargöra att du nu är beredd att medverka i utredningen.

Om du begär överprövning kommer preskriptionsfrågan att prövas. Om brottet inte är preskriberat kommer man också att pröva om det du säger i din begäran ger skäl att återuppta förundersökningen. Rätten till skadestånd följer i huvudsak preskriptionsreglerna för brottet – är inte brottet preskriberat så är inte heller rätten till skadestånd det.

Skulle förundersökningen återupptas efter överprövning kan du ansöka om ersättning. Mer information finns på brottsoffermyndigheten.se.

Du kan också kontrollera om du omfattades av en hemförsäkring när brottet skedde och

Fortsättning på nästa sida.

Eva Andersson är advokat. Till vardags arbetar hon oftast som målsägandebiträde där hon hjälper och stödjer brottsoffer att driva sina mål. Hon har också skrivit "Brottsoffret och rättsprocessen", del två i Brottsofferjourens kunskapsserie om brottsoffer.

Peter Jonsson är chef för brottsskadeenheten på Brottsoffermyndigheten. I Tidningen Brottsoffer svarar han på frågor om brottsskadeersättning och skadestånd.

Anneli Svensson är socionom och legitimerad psykoterapeut. Hon har tidigare arbetat inom kriminalvården, socialtjänsten och med RFSL:s brottsofferjour. Hon har lång erfarenhet av brottsofferstödande arbete.

Fråga experterna

Skicka din
fråga till

fragaexperten@boj.se

höra med försäkringsbolaget vilka förutsättningar som gäller i ditt fall.

PETER JONSSON CHEF BROTTSSKADEENHETEN

Får den dömda kontakta mig?

Fråga: Min bästa vän blev mördad av sin man för ett antal år sedan. Mannen avtjänar livstid för detta. Jag undrar vilka rättigheter han har när det gäller, post, internet och telefonsamtal? Han har skickat brev både till mig och till min väns familj. Vilka rättigheter har jag? Brevet är inte hotfulla men obehagliga och jag vill inte ha någon som helst kontakt med honom. Kan man hindra honom från att skicka brev?

Svar: Rättigheter som intagna har styrs av anstaltens regler och om personen har kontaktförbud mot någon eller några får han inte kontakta den eller dem. Du kan ansöka om kontaktförbud vilket innebär att han inte får kontakta dig. Det måste du ansöka om hos polisen. Du måste uppge skäl till varför du vill ha ett kontaktförbud. Det kan vara svårt att få om breven inte innehåller något hot eller liknande. Du kan också skriva ett brev till honom där du bestämt säger ifrån att du inte vill att han kontakter dig. Fortsätter han ändå kan du anmäla honom för trakasserier.

EVA ANDERSSON ADVOKAT

Brottet förstörde mitt liv – vad ska jag göra?

Fråga: För något år sedan blev jag bestulen på en större summa pengar av en före detta nära vän. Personen blev fälld i domstol och skulle betala tillbaka pengarna till mig, men struntade i det. Kronofogden verkar inte kunna mäta ut något av honom. Ibland messar han mig, trots att jag bytt nummer, och hånar mig och liknande. På grund av att jag förlorade pengar hamnade jag i skuld och fick skatteprick och bor nu hos en kompis. I dag mår jag skit. Mitt liv är trasigt, men tjuven bara skrattar och går vidare. Vad ska jag göra?

Svar: Jag förstår att du far illa av det som hänt. Det är inte bara ett stort svek utan stölden har försatt dig i en mycket svår ekonomisk situation. Att han messar dig är något du kan polisanmäla utifrån hur du upplever det. Pengarna verkar förlorade vilket är svårt att acceptera eftersom du fick rätt i domstolen. Om det finns någon mer juridisk möjlighet får du kolla upp med en jurist. Det låter som att du är uppgiven och känner dig maktlös. För att komma vidare i livet kan du behöva professionellt stöd. Börja med din närmsta vårdcentral och se vad de kan hjälpa dig med. Du verkar inte få upprättelse via din före detta vän, utan du behöver komma igång med livet igen på egen

hand, men med stöd. Du är 24 år och har ett långt liv framför dig. Ge inte upp.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

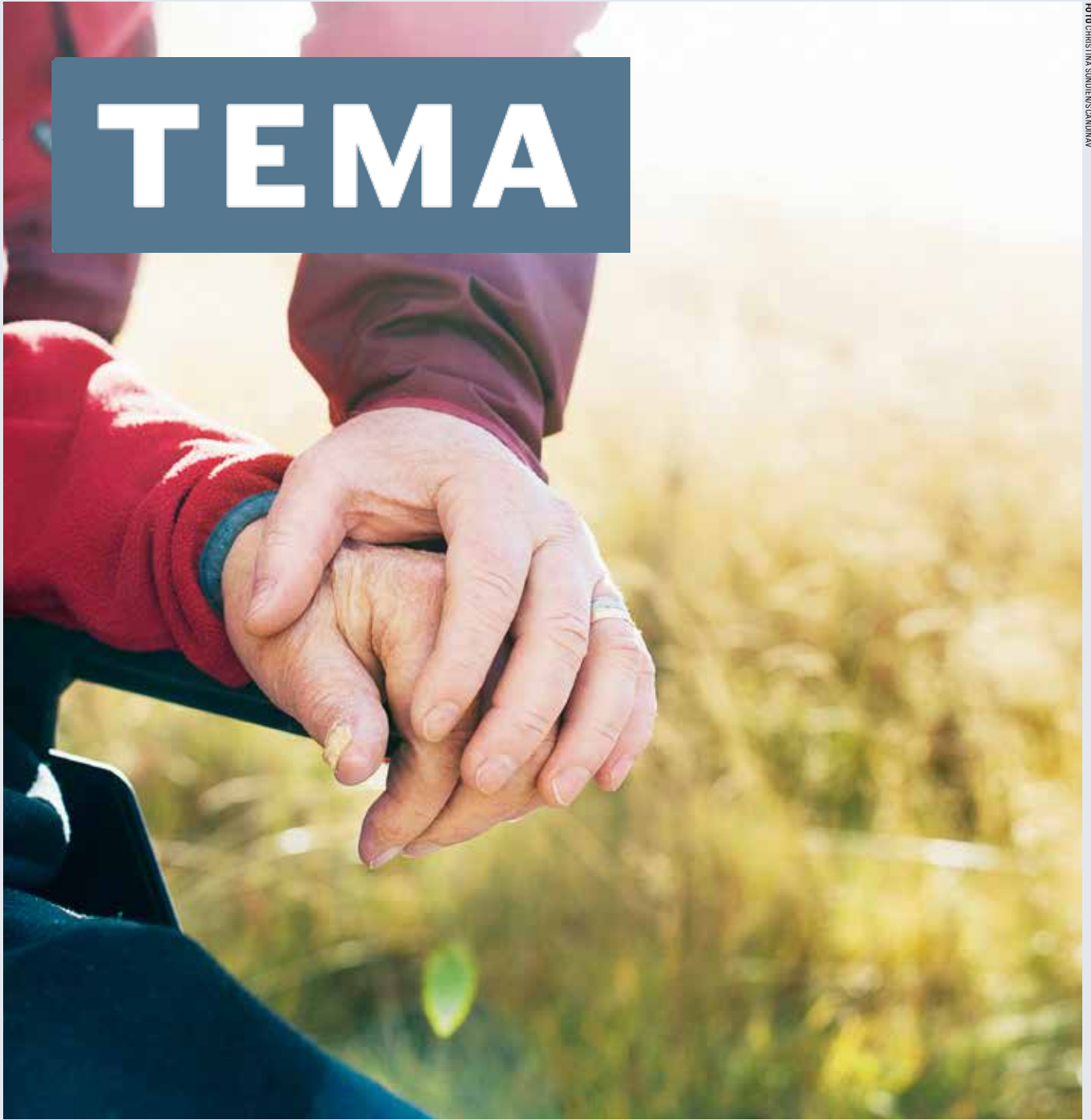
Jag känner skuld – vad råder ni mig till?

Fråga: Jag har en dotter som är 13 år. Hon har mått väldigt dåligt i många år utan att vi kunnat sätta fingret på varför. För ett tag sedan så kom det fram på Barn- och ungdomspsykiatri, BUP, att hon blivit sexuellt förgripen på i förskolan och i första klass. Detta skakade om hela min värld. Offret är givetvis min dotter men jag mår så dåligt och känner skuld, hat, ilska och förtvivlan om vartannat. Min dotter har bra stöd så jag är inte orolig för den delen men jag är rädd att jag inte ska orka själv när jag behövs som mest. Vad råder ni mig till?

Svar: Det är en svår situation som du som förälder hamnat i. För din del tänker jag att du kanske behöver komma i kontakt med andra föräldrar som hamnat i samma situation till exempel via internet. Kolla med BUP om de vet. Eller om de kan erbjuda anhörighjälp. Sitt inte själv med dina känslor. Om inte annat finns sök privat terapeut. Verkligen skönt att din dotter får bra hjälp.

ANNELI SVENSSON SOCIONOM OCH PSYKOTERAPEUT

TEMA

Brott mot äldre

Utbildningspaket ska förebygga brott mot äldre. Tillgängligt för alla jourer. **Sid 10**

Populärt lotteri använt av bedragare. Agerar som i tv för att lura äldre. **Sid 13**

Bedrägerier mot äldre ökar. Men ljusning under andra halvåret 2015. **Sid 14**

”Låt dig inte luras”

Bedrägerier mot äldre blir allt mer utstuderade. Nu har Polisens nationella bedrägericenter, Brottsofferjouren Sverige, Pensionärernas riksorganisation och SPF seniorerna tagit fram ett utbildningspaket som ska göra äldre mer medvetna om hur bedragarna kan gå tillväga.

Text: Susanne Eriksson

– Jag tycker att det var jättebra. Intressant och jag lärde mig mycket, säger Sia Vlachos, som nyligen gick på ett utbildnings-tillfälle i Bredäng.

Hon berättar att hon faktiskt redan varit utsatt för ett bedrägeri. Det var en man som kontaktade henne och påstod att hennes familj hade ärvt två miljoner kronor av en avlög-sen släkting i Grekland. Han skickade till och med bilder på honom och hans familj och ville att Sia Vlachos skulle lämna ut sina uppgifter.

”Marknaden för kriminella som ger sig på äldre ska helst helt elimineras.

Sven-Erik Alhem, förbundsordförande Brottsofferjouren Sverige

– Men när jag kollade upp telefonnumret var det från Afrika. Det var bara båg och bluff. Jag polisanmälde.

Hon tror att det är lättare att lura personer i hennes generation än de som är yngre.

– De flesta är uppväxta med

att man ska vara ärlig. Man tror att andra är det också.

Själv kommer hon bli mer vaksam framöver.

– Det jag tar med mig är att man ska vara försiktig. Inte öppna dörren och kolla att ingen tittar över axeln när man knappar in koden till kortet, säger Sia Vlachos.

Det är Polisens nationella bedrägericenter, NBC, som har i uppdrag att genomföra en nationell brottsförebyggande strategi mot bedrägerier där äldre är utsatta.

Utbildningspaketet ”Låt dig inte luras” har tagits fram av NBC i samarbete med Brottsofferjouren Sverige, Pensionärernas riksorganisation och SPF seniorerna. Det är tänkt att användas på studiecirklar och som information till äldre och deras anhöriga.

– Jag är väldigt glad över att vi fått ett så gediget material riktat till den här sårbara gruppen, säger Eva Larsson,

generalsekreterare för Brottsofferjouren Sverige.

Utbildningspaketet innehåller en instruktionsfilm med ett konkret exempel på hur utbildningen kan läggas upp steg för steg.

Därutöver finns en mötesmanual och flera filmer, foldrar och bildspel som är tänkta att användas i själva utbildningen.

Monica Klitten, samordnare på Brottsofferjouren Södra Stockholm, har varit förbundets representant i arbetet. Hon har redan varit ute och hållit i ett par utbildningar tillsammans med en kollega.

– Filmerna är ett sätt att nå ut på ett mer lättillgängligt sätt och får utbildningen att bli lite roligare.

Tanken är att pausa filmerna ibland för diskussioner eller övningar.

– En handlar om att faktiskt öva sig på att ta ut pengar på ett säkert sätt, att få in som rutin att titta sig över axeln.

Sven-Erik Alhem, Brottsofferjouren Sveriges förbundsordförande, tror att en god spridning av materialet kan bidra till en högre medvetenhet hos äldre.

Den typen av tillvägagångssätt, så kallad shoulder surfing, är det vanligaste sättet att lura äldre. Det går ut på att en gärningsperson försöker se vilken kod som slås in, för att sedan försöka komma åt plånboken med kortet.

– Det kan handla om att de stöter ihop med den äldre och skapar en rörig situation eller frågar om vägen och så passar de på att ta plånboken. Även om de äldre oftast bara uppfattar en person är det vanligt att de är flera som samarbetar, förklarar Monica Klitten.

Sedan hinner gärningspersonen ta ut pengarna innan den äldre upptäcker att plånboken är borta.

En annan övning går ut på att reflektera över olika exempel som handlar om att en person vill komma in i bostaden. Deltagarna får då träna på hur de ska tänka och svara personen.

Monica Klitten säger att hennes erfarenheter hittills är att materialet har fungerat

bra och att det har varit väldigt uppskattat. Hon rekommenderar att man är högst 20 personer i gruppen. Dessutom anser hon att det är bra att vara två personer som håller i kursen eftersom det både handlar om att sköta filmen, föreläsa och leda diskussioner och övningar. Det kan också vara klokt att dela upp utbildningstillfällena på tre gånger, eftersom det annars blir lite för mycket för de äldre, tror hon.

– Men alla kan göra det här. Det är ett bra material och det finns instruktioner om hur man lägger upp utbildningen på bästa sätt.

Sven-Erik Alhem, Brottsofferjouren Sveriges förbundsordförande tror att en god spridning av materialet kan bidra till en högre medvetenhet hos äldre.

– Jag hoppas att det leder till att de här utstuderade och hänsynslösa gärningspersonerna får det mycket svårare framöver, säger han. ■

Låt dig inte luras – utbildningspaket för äldre

Utbildningspaketet innehåller en instruktionsfilm och ett konkret exempel på hur utbildningen ska läggas upp steg för steg.

Därutöver finns en mötesmanual, tre filmer, foldrar och bildspel som är tänkta att användas i själva utbildningen. Materialet finns fritt tillgängligt för användning under jourarbetarmyn på Brottsofferjouren Sveriges intranät.

Introduktionsfilmen tar upp hur du ska förbereda dig inför utbildningen. Det ges även ett exempel steg för steg på hur du kan lägga upp utbildningen.

"Var på din vakt" tar upp hur bedragare kan komma åt en äldre persons bankomatkort och kod. Filmen innehåller exempel på sådana situationer och tips på hur man kan undvika dem.

"Ditt hem är din borg" handlar om hur bedragare vilseleder äldre i hemmet för att stjäla eller komma åt kontokort eller personuppgifter. I filmen ges exempel på vilka knep bedragarna använder sig av.

"Syna bluffen" visar hur det kan se ut när bedragare skickar falska mejl till en persons e-post. Det kan se ut som att det kommer från en bank, en myndighet eller rentav ett företag där man är kund. Allt bedragarna vill är att den äldre personen ska lämna ut sina person-, konto- och kortuppgifter. ■

Dagny Carlsson med polis Mattias Falkbåge, Polisens Nationella Bedrägericenter (NBC).

Polisen tog hjälp av 103-årig bloggare

103-åriga bloggaren Dagny Carlsson var en av de inbjudna gästerna när utbildningspaketet "Låt dig inte luras" lanserades. Efter lanseringen skrev hon på sin blogg om att hon själv blivit utsatt för bedrägeriförsök.

Text: Susanne Eriksson

Det var en kvinna som ringde upp och berättade "en trovärdig historia", skriver Dagny Carlsson och konstaterar att skojarna ofta är hjälpsamma och vänliga på alla möjliga sätt.

Hon var "på vippen" att bli lurad, berättar hon.

"Som väl var hann förnuftet ifatt mig innan det var för sent. När jag i sista minuten påstod, att hon var en bedragare blev

hon rosenrasande och kallade mig för käringdjävul", skriver Dagny och lägger till att den titeln är lättare att bära än att vara ett bedrägerioffer.

Dagny Carlsson skriver också att Polisen är värd en eloge för att de arbetar intensivt med att upplysa äldre om de brott de kan utsättas för. ■

Dagnys blogg finns på:
www.123minsida.se/Bojan/99578353

Lotteri utsatt för bedragare

Bedragarna ringer och uppger att de är från Postkodlotteriet och att den äldre personen i andra änden av luren har vunnit en summa pengar. Sedan kommer de hem och ber om kontokort och kod för att sätta in pengarna. "Det är skamligt", säger presschefen Roger Magnergård.

Under de senaste två åren har Postkodlotteriets namn och trovärdighet använts i närmare ett hundratal bedrägerier eller bedrägeriförsök.

– Ett tag var det ett i veckan, nu är det ett eller ett par i månaden, men det kan ändra sig när som helst, säger Roger Magnergård.

Det började med en liga om fem–sex personer i Värmland. Det tog polisen ett halvår innan de kom dem på spåren.

– Och sedan har flera använt sig av deras modus operandi, tillvägagångssätt.

I de flesta fall börjar bedragarna med att kartlägga de allra äldsta på en ort eller i ett område. Gemensamt för dem som utsatts är att de har bott ensamma och är över 80 år.

Därefter har en person ringt till den äldre och glatt meddelat att denne vunnit en viss summa pengar i Postkodlotteriet, berättar Roger Magnergård.

– Och eftersom vi har en miljon kunder i Sverige, är sannolikheten stor för att de faktiskt har ringt någon som har en lott. Annars har de varit förslagna och sagt att vid en vinst så vinner alla grannar i området.

I telefonsamtalet har bedragarna meddelat att de har en vinstutdelare i närheten. De har berättat att personen kan komma hem till den äldre för att dela ut vinsten, fortsätter Roger Magnergård.

– De kopierar helt enkelt det tillvägagångssätt de sett på tv. Men våra medarbetare har alltid varit i kontakt med anhöriga innan och har legitimation och kläder med Postkodlotteriets logga på.

Sedan har personen ringt på hos den äldre. Han har gratulerat till vinsten och bett att få bankomat- eller kontokort och kod för att gå ut i bilen där han har en apparat så att han kan sätta in pengarna direkt.

– Det är så bedrägligt och gement uttänkt.

Därefter har bedragarna försvunnit och i de flesta fall tagit ut pengarna i bankomat. Roger Magnergård vet inte hur mycket pengar det rör sig om.

– Ibland är det 10 000 kronor, ibland 50 till 100 000 kronor. Det har berott på hur mycket pengar som funnits på kontot.

Han informerar också om att Postkodlotteriet alltid sätter in vinsten direkt på det konto lottköpa-

ren uppgav när prenumerationen av lotter påbörjades.

Det har också hänt att de varit två "vinstutdelare" som kommit hem till den äldre. Då har den ena suttit och pratat om vinsten och den andra gått omkring i bostaden och stulit saker.

Roger Magnergård säger att sorgligt nog skäms många äldre efter brottet och vågar inte berätta för sina nära eller anhöriga.

– Men det ska de inte göra. Det här är förslagna bedragare. Det är viktigt att berätta och polisanmäla för att förhindra att fler utsätts.

Postkodlotteriet har nu lagt ut information om möjligheten till stöd från Brottsofferjouren på sin Facebook-sida. ■

SUSANNE ERIKSSON

Tips!

Lämna aldrig någonsin ut bankomat- eller kontokort och kod.

*

Öppna aldrig dörren om du är ensam hemma.

*

Be att få ringa tillbaka om någon ringer och är påstridig.

*

Ring polisen om du är misstänksam.

ROGER MAGNERGÅRD
PRESSCHEF SVENSKA POSTKODLOTTERIET

Brott mot äldre

**Polisanmälda
bedrägerier
mot funktions-
nedsatta**

År 2013: 1 019 st

År 2014: 1 518 st

År 2015: 1 290 st hittills i år.

Källa: Brå

Brottskodningen utgår från brott mot funktionsnedsatt och avser brott mot person som uppfattats ha nedsatt motståndskraft till följd av hög ålder, fysiskt eller psykiskt funktionshinder, vilket gärningspersonen har utnyttjat.

ILLUSTRATION SHUTTERSTOCK

Bedrägerier mot äldre ökar

Bedrägerier mot äldre är få både sett till antalet och antalet bedrägerier totalt. Men de har ökat på senare tid och mörkertalet är troligtvis stort. Oftast inleds bedrägeriet med en stöld – eller tvärtom – med någon form av vilseledande som sedan leder till en stöld.

Text: Susanne Eriksson

Polisens nationella bedrägericenter har i uppgift att planera och genomföra en nationell brottsförebyggande strategi mot bedrägerier där äldre är utsatta. Arbetet genomförs i samarbete med Brottsofferjouren, Pensionärernas Riksorganisation och SPF Seniorerna.

Under 2014 ökade bedrägerier mot äldre och funktionsnedsatta med 40 procent jämfört med året innan. Hittills i år har 1 290 bedrägerier mot äldre och funktionsnedsatta anmälts.

– Den uppåtgående trenden höll i sig det första halvåret 2015. Men de senaste månaderna har anmälningarna dock minskat vilket gör att antalet anmälda brott januari–oktober ligger 10 procent högre än samma period förra året, konstaterar Anna-Lena Tapper, förundersökningsledare på Nationellt bedrägericenter.

Enligt den rapport som centret tagit fram sker de flesta

bedrägerier och vilseledanden av äldre personer på vardagar mellan klockan 13.00 och 15.00. Medelåldern hos de utsatta är 82 år och de är oftare kvinnor än män.

Bedrägerier mot äldre kan delas in i två kategorier – dels bedrägerier i form av shoulder surfing, dels brott som inleds med ett vilseledande av offret.

Shoulder surfing är bedrägerier eller stölder där brottet inleds med att gärningspersoner tittar över axeln på ett potentiellt brottsoffer som kanske står och tar ut pengar i bankomaten eller betalar med kort.

– Syftet är att komma åt koden, för att sedan stjäla kortet och ta ut pengarna, säger Anna-Lena Tapper.

Shoulder surfing är det vanligaste tillvägagångssättet i bedrägerier mot yngre äldre, upp till 75 år.

– Oavsett ort eller åldersgrupp är det vanligt att brottsplatsen vid shoulder surfing är vid en större matbutikskedja

med närhet till uttagsautomat, säger Anna-Lena Tapper.

” Det viktigaste rådet är att se situationen och inte personen. Bedragare är alltid sympatiska och trevliga.

Anna-Lena Tapper, förundersökningsledare på Nationellt bedrägericenter.

Endast en liten del av äldre under 75 år vilseleds i bostaden. Från 75 år och uppåt blir det dock vanligare, även om shoulder surfing fortfarande är vanligast.

Vilseledanden av äldre går ut på att få en äldre person att självant avslöja sina koder och lämna ifrån sig kortet. Phishing är ett samlingsbegrepp för olika metoder att förmå personer att lämna ifrån sig person- eller bankuppgifter, antingen genom besök eller exempelvis e-post.

I åldersgruppen 86–88 år är det lika vanligt att gärnings-

Brott mot äldre

personerna besöker bostaden som att de utför brotten i offentlig miljö. De äldsta brottsutsatta i studien blir i stort sett endast utsatta i hemmet.

I 35 procent av fallen där besök gjorts hos brottsutsatta, tas först en inledande kontakt via telefon för att avtala om ett besök i bostaden. De kan uppge att personen vunnit på lotteri eller att de kommer från en vårdinrättning. Det är ofta kort tid mellan telefonsamtal och besök.

Anna-Lena Tapper har arbetat med den här typen av brott i flera år. Det som hon också ofta stöter på är att bedragarna uppger att de har något slags VVS-ärenden som behöver utföras i bostaden. Andra vanliga "historier" är att de ringer och säger "hör du vem det är?" och spinner sedan vidare om den äldre säger att det är barnbarnet "Kalle" exempelvis. Det hela utmynnar ofta i att Kalle behöver pengar på ett eller annat sätt.

Anna-Lena Tapper

– Och det som varit ett återkommande modus operandi, tillvägagångssätt, under åren har varit att gärningspersonen vill sälja påstått äkta mattor, det gäller även i år, konstaterar Anna-Lena Tapper.

Men bara för att man känner till några vanliga tillvägagångssätt ska man inte tro att man inte kan bli lurad.

– De är förslagna, märker de att ett tillvägagångssätt inte fungerar ändrar de sin story till något som fungerar. Det viktigaste rådet är att se situationen och inte personen. Bedragare är alltid sympatiska och trevliga, säger Anna-Lena Tapper.

Hon konstaterar att många äldre känner skuld och skam när de har utsatts för ett brott.

Men ingen ska förebrå sig själv. Det är bedragarna som har begått ett brott.

– De är ofta slipade seriebedragare som på ett utstuderat och planlagt sätt vilseleder många offer.

Och, säger hon, det är inte bara äldre som blir lurade.

– För att öka möjligheterna att klara upp brottet och för att polisen ska kunna gå ut med varningar är det viktigt att polisanmäla omgående, säger Anna-Lena Tapper.

Hon rekommenderar alla äldre att delta i utbildningen som man kan läsa om på sidan 10.

– Jag tror att vi tillsammans kan fortsätta att få en nedåtgående trend i brottsutvecklingen. ■

De stoppar seriebrottslighet mot äldre

Polisens Circagrupp har ansvar för att identifiera och lagföra seriebrottslighet mot äldre. Under 2014 utredde gruppen 207 ärenden. 30 gärningsmän dömdes till totalt 61 års fängelse.

Håkan Carlsson

Circagruppen inom Polisen har ett nationellt ansvar för att identifiera och lagföra personer som begår seriebrottslighet mot äldre.

Gruppen bildades 2009 och fram till 2014 hade gruppen utrett drygt 1 100 ärenden och fått 160 gärningsmän dömda. Totalt har 274 års fängelse utdömts.

Under 2014 utreddes 207 ärenden, 30 gärningsmän dömdes och fick totalt 61 års fängelse.

– Vi fokuserar på att utreda brottsserier så att straffvärdet blir högt. Det känns som att vi bidrar till en liten upprättelse för de som utsatts. Samtidigt så kanske det avhåller kriminella från att begå den här typen av brott.

Håkan Carlsson säger att den ökande trenden höll i sig första halvåret men brott mot äldre, som bedrägerier, brott i bostaden och fickstölden totalt sett minskar något nu under hösten.

– Risker att råka ut för brott är mycket liten. Det är viktigt att inte skapa otrygghet i onödan.

Han får ofta höra från anhöriga till utsatta äldre att brottet fått förödande konsekvenser.

– De kan bli väldigt rädda och börja ringa mitt i natten, de vågar inte gå till affären eller blir plötsligt sjuka. De tappar livsgnistan helt enkelt, till följd av brottet.

SUSANNE ERIKSSON

FOTO LISBETH BENGTSSON

Offren i Trollhättan hedras med ett hav av blommor och ljus. Brottsofferjouren lade ner ett blomsterhjärta bland de övriga blommorna.

Brottsofferjouren deltog i sorgen

Trollhättan drabbades av sorg och chock efter det brutala våldet mot grundskolan Kronan i stadens invandrartäta område, Kronogården. Dådet ägde rum på förmiddagen torsdagen den 22 oktober.

En utklädd, maskerad man marscherade in i skolan med ett långt svärd och knivar och hann hugga ner en lärare, en elevassistent och två elever innan polisen kunde oskadliggöra honom, genom att skjuta två skott, varav det ena träffade nedre delen av bål.

Elevassistenten dödades omedelbart och en av de drabbade eleverna och även gärningsmannen avled på sjukhuset. I skrivande stund är lärarens tillstånd fortfarande allvarligt, medan den

andra eleven har återhämtat sig något.

Dådet betraktas av polisen som ett hatbrott med rasistiska förtecken.

På torsdagkvällen var Brottsofferjouren på plats på Kronogården och hjälpte till att ta hand om chockade och ledsna personer, både ungdomar och vuxna.

Dagen efter, på fredagen, hade vi öppet hus i lokalen för alla som behövde samtal och tröst. Och på söndagskvällen deltog några stödpersoner i ljusmanifes-

tationen på Kronogården. Den inleddes med ett långt, långt fackeltåg, marschaler utplacerade längs gatan och ett hav av blommor och ljus.

Sedan samlades, enligt polisen, 4 000 till 5 000 människor på Kronogårds torg. Det blev en stark upplevelse. Bland annat spelades en låt, som den döde elevassistenten hade komponerat dagarna innan han dog. Alla höll upp pekfingrarna i luften och många grät.

Arbetet har underlättats tack vare redan upparbetade och goda kontakter och samverkansformer med både kommun och polis. Det gjorde att vi snabbt kom i gång och fick utrymme på kommunens hemsida under rubriken "kris- och beredskap". Vi fick snabbt direktkontakt med rätt personer hos kommun och polis i Trollhättan.

Efter dådet besökte Brottsofferjouren också skolan Kronan tillsammans med kommunens personalchef, fackliga företrädare och Polisen. Vi informerade bland annat om de tjänster som vi kan bidra med och om telefoncentralen och vår information på 29 språk.

Mötet var ytterligare ett resultat av förtroendefulla kontakter med kommun, skola och Polis. Både polisen och vi fick prata mycket om begreppet brottsoffer och det arbete som vi kan bidra med. Hundratalet lärare och rektorer närvarade.

I våras var Brottsofferjouren på just denna skola och just i dessa lokaler och medverkade i Rädda Barnens kärleksvecka – ytterligheterna kärlek och hat möts.

Jouren loggar allt som görs för att senare utvärdera vad som fungerade bra och vad som behöver utvecklas. Kanske blir det ett rutindokument som alla jourer kan ha nytta av.

BROTTSOFFER JOUREN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
LISBETH BENGTSSON

Jourerna berättar

Ann Hellströmer

Ann Hellströmer föreläste i södra Kalmar

Den 15 september bjöd jouren i södra Kalmar län in till föreläsning på Kalmarsalens glasveranda i ämnet "Unga i Kris" med Ann Hellströmer.

Ann Hellströmer har i nästan hela sitt yrkesverksamma liv arbetat som socialsekreterare med unga gärningsmän. 1999 tog hon initiativet att starta "Stödcentrum för unga brottsoffer i Stockholm" som är ett samarbete mellan Polis och socialtjänsten. Ann var en omtyckt föreläsare som under föreläsningen förmedlade sina kunskaper, erfarenheter och tankar till oss i publiken.

Föreläsningen var uppdelad på tre tillfällen under denna dag för att så många som möjligt av våra aktiva i jouren, samarbetspartners, personal inom skola och hälsa skulle kunna komma och lyssna. Till kvällsföreläsningen bjöds även allmänheten in.

Läs mer om Ann Hellströmer på www.annhellstromer.se

BROTTSOFFERJOUREN SÖDRA KALMAR
CAROLINE ÅKESSON BROTTSOFFERJOURSSAMORDNARE

Brottsofferjouren på Håbo festdag

För andra året i rad åkte Brottsofferjouren Uppsala den 15 augusti till Bålsta för att spendera dagen på Håbo festdag.

Vädret var soligt och humöret på topp. Jouren pratade med många av festdagens gäster och berättade om Brottsofferjourens verksamhet. Godis och broschyrer delades ut till alla som

var intresserade av att veta mer. Dagen resulterade i både nya medlemmar och information om hur allmänheten i Håbo ser på Brottsofferjourens arbete.

Bredvid oss hade vi representanter från Polisen och Räddningstjänsten som fick visa upp sina bilar och gav demonstrationer i brandsäkerhet och hjärt- och lungräddning, HLR.

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

FOTO BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

FOTO BROTTSOFFERJOUREN BODEN

Brottsofferjouren Boden tog chansen att informera allmänheten på Skördefesten och Miljödagarna i Boden.

Brottsofferjouren på Miljödagarna i Boden

Skördefest och Miljödagar är ett par av Norrbottens största mötesplatser för miljöföretag, hälsoföretag, kulturarbetare, livsmedelsproduktion och hantverk med flera.

Arrangemanget firade tjugårsjubileum 2014. Brottsofferjouren Boden har medverkat på dagarna sedan 2009. Vi har tagit tillfället i akt för att göra Brottsofferjouren känt för de som

besöker Miljödagarna och befolkningen i Boden. Vi har bland annat informerat om vad vi kan bistå med och vi har värvat medlemmar och intresserade till att bli stödpersoner.

I år deltog styrelseledamöter och stödpersoner från Brottsofferjouren i dagarna tre, 29–30 augusti. I år deltog även två poliser på vår utställning. Poliserna delade ut våra broschyrer och berättade om vår samverkan. Vi brukar ha gott om folk på vår utställning men poliserna gjorde att det blev ett myller av folk och barn som med tindrande ögon ville få ett samtal med dem.

BROTTSOFFERJOUREN BODEN

Uppsala utökar verksamheten

Sedan i somras har Brottsofferjouren Uppsala utökat sitt verksamhetsområde. Vi riktar oss nu även till Älvkarleby kommun och sedan 1 september också till Östhammars kommun.

Utökningen är föranledd av att Brottsofferjouren i Norduppland lade ner sin verksamhet vid årsskiftet 2014/2015. Det ledde till att de norduppländska kommunerna stod helt utan brottsofferjour.

Efter några kommunala turer har jouren i Uppsala nu kommit igång med arbetet i Älvkarleby och Östhammar. Överläggningar pågår för närvarande även med Tierps kommun. Förhoppningen är att jouren och verksamheten i Tierp kommer att starta från och med 2016.

I förra numret av Tidningen Brottsoffer läste vi att Västerås har tecknat ett IOP-avtal (Idéburet Offentligt Partnerskap) med Västerås kommun. Vi är stolta över det IOP-avtal vi nu tecknat med Östhammars kommun, som tredje jour i landet. Vi har även föreslagit Älvkarleby och Tierp att teckna sådan överenskommelse med oss. Det känns mycket bra med dessa avtal eftersom det ger oss långsiktig trygghet och kontinuitet i verksamheten och också utvecklingsmöjligheter.

Här kan lyftas fram några punkter kring partnerskapet så som det beskrivs av Socialforum:

Partnerskapsrelationen är möjlig då:

- Verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen.

- Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna organisationerna särskilt nämns. Exempelvis en lokal överenskommelse.
- Verksamheten inte kan ses som en del av det normerade föreningsbidraget.
- Det inte finns en marknad eller en konkurrenssituation att vårda.
- Bägge parterna är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser).
- Verksamheten inte detaljregleras från kommunen.

Ett idéburet – offentligt partnerskap bör tillämpas när:

- Verksamheten bidrar till lokal utveckling och delaktighet i samhället.
- Varken den offentliga organisationen eller den idéburna organisationen vill göra den idéburna organisationen till underleverantör, utan i stället en fortsatt fri och självständig aktör.

Nu är vi på väg att utveckla arbetet i Norduppland och skapa lokala kontakter och att göra oss kända bland allmänheten. Vi ser verkligen fram mot att kunna ge stöd till alla som behöver det i det för oss nya geografiska området.

Namnet på jouren ska diskuteras på nästa styrelsemöte.

BROTTSOFFERJOUREN UPPSALA-KNIVSTA-HÅBO

Jourerna berättar

FOTO LISBETH BENGTSSON

Claes Persson från Circagruppen berättade hur brotten mot äldre kan gå till och visade autentiska filmer från övervakningskameror på banker och i affärer.

FOTO LISBETH BENGTSSON

Under seniorekulturveckan delade Brottsofferjouren informationsbord med Trollhättans stad. Här syns föreningens förre ordförande, Bengt Laveberg, och folkhälsohandläggaren Giggie Cederholm.

Brott mot äldre tema i Trollhättan

Färre bedrägerier med medvetna äldre. Det var temat när Brottsofferjouren Trollhättan-Lilla Edet hade bjudit in Claes Persson, nyligen pensionerad chef för polisens Circagrupp.

Circa, som står för Central Investigation Related to Crime Aliens, har sitt säte i Vårgårda och är hela Sveriges specialister på seriebrottslighet mot äldre och funktionsnedsatta.

Det började 2008 med Bankomatligan, som stal pensionärers bankkort och koder. När två personer greps i Alingsås, visade det sig att de ingick i en liga som hade begått hundratals stölder och bedrägerier på olika platser i Sverige. Totalt hade ligan kommit över 1,8 miljoner kronor.

Claes Persson ledde den omfattande utredningen som för de misstänkta ledde till tre respektive fem års fängelse samt utvisning på livstid. Sedan dess

har Circagruppen sprängt ligor och klarat upp tiotusentals brott över hela landet. Att den hamnade just i Vårgårda beror på att det fanns lediga lokaler där.

Claes Persson hade med sig autentiska filmer från bankers och affärers övervakningskameror. Med hjälp av dessa kunde han visa hur brotten kan gå till.

Typiska brottsplatser är bankomater. Bedragaren kikar över axeln när den gamla slår in sin kod. Därefter vill bedragaren växla pengar och när den gamla tar upp plånboken plockar han till sig bankkortet i ett oöverskådligt ögonblick.

I affären, när den gamla är upptagen med att välja varor från butikshyllan, är det en enkel match att ta plånboken ur handväskan i kundvagnen.

I kassan är det en person, som noterar koden, en annan hjälper den gamla med varorna, medan en tredje norpar plånboken.

Personerna förflyttar sig snabbt från plats till plats, både inom Sverige och utomlands, berättar Claes Persson.

Den här typen av brott ställer inga krav på svenskkunskaper och begås oftast av ligor från Östeuropa, förklarar han. Men när det gäller brott i de gamlas hem, då bedragarna till exempel utger sig för att vara från hemtjänsten, måste de kunna tala svenska.

Brottsofferjouren hade bjudit in Claes Persson som sitt bidrag till seniorekulturveckan i Trollhättan i vecka 40. Inbjudna till föreläsningen var representanter för pensionärsföreningarna PRO och SPF i Trollhättan och Lilla Edet. Tillsammans med Brottsofferjouren har dessa organisationer tagit fram ett utbildningsmaterial och tanken är nu att bilda en grupp, som kan åka ut och informera äldre.

BROTTSOFFERJOURNEN TROLLHÄTTAN-LILLA EDET
LISBETH BENGTSSON

Brottsofferjouren Umeå firade 25 år

Brottsofferjouren Umeå firade 25 år och alla var välkomna till Folkets Hus lördagen den 17 oktober. Det blev en intensiv eftermiddag med inslag om verksamheten och samtal om aktuella frågor med inbjudna gäster och publik.

Deltagare i panelsamtal. Från vänster Ulf Hjerppe, Sven-Erik Alhem, Lars Wahlberg, Jörgen Vikström samt, utanför bild, Bertholof Brännström, moderator.

Ordförande Nina Lund

Sven-Erik Alhem

Inger Larsson berättar om Umeås brottsofferstöd.

Ordförande Nina Lund inledde med en historisk tillbakablick. Jouren i Umeå var till en början enbart inriktad på stöd till brottsoffer, men redan 1999 tillkom vittnesstödsverksamheten. Många personer har genom åren bidragit med betydelsefulla insatser och några av dessa uppmärksammades särskilt.

Vår förbundsordförande Sven-Erik Alhem gratulerade och gav därefter en bred exposé över aktuella rättssäkerhets- och rättsfrågor av betydelse inom brottsoffer- och vittnesstödområdet. Det var information i sak, men också med en stor dos humor.

Han talade mycket om vikten av "processharmonin", att atmosfären i rätten är lugn och förtroendeingivande och menade också att stödet till vittnen och målsägande utgör en viktig del i att skapa denna harmoni. Han berörde även diskussionerna med regeringen och olika myndigheter för att förbättra stödet till brottsoffer och vittnen. Det rör inte minst de förbättringar i polisens underrättelseskyldighet i Förundersökningskungörelsen som nu är aktuella – att såväl brottsoffer som vittnen så tidigt som möjligt ska informeras om möjligheten till stöd via Brottsofferjouren.

Åhörarna fick också information om Brottsofferjourens värdegrund och om

hur arbetet med stödet till brottsoffer och deras anhöriga går till. Några av de grundbultar som arbetet vilar på betonades speciellt: att stödet är kostnadsfritt, att det är lätt tillgängligt, att stödpersonen har avgett tystnadslofte och att man kan vara anonym. En inblick gavs också i hur arbetet med vittnen och målsägande i Tingsrätten går till. Aktiva stödjare gav glimtar från verksamheten i Umeå.

"Var går gränsen mellan det offentliga ansvaret för stöd till brottsoffer och vittnen och det ideella åtagandet" – det var temat för det samtal som utgjorde den sista punkten på programmet. Den inbjudna panelen bestod av Sven-Erik Alhem, Brottsofferjouren, Ulf Hjerppe, Kunskapscentrum inom Brottsoffermyndigheten, Lars Wahlberg, polisområdeschef Västerbotten och Jörgen Vikström, Umeå tingsrätt. Olika representanter för Umeå kommun hade också bjudits in, men hade anmält förhinder.

Diskussionen, med Bertholof Brännström som moderator, gav ett brett perspektiv på förhållandet ideellt-offentligt, där frågor och synpunkter även från åhörarna rymdes. Det blev ett spännande och innehållsrikt samtal där delvis olika uppfattningar bröts mot varandra, men där det medmänskliga stödet genomgående ansågs nödvändigt om människor ska känna trygghet i livet. I slutsummeringen konstaterades därför att samhället visserligen har det yttersta ansvaret för stöd till brottsoffer och vittnen, men att ideella insatser nu och i framtiden bör ses som ett betydelsefullt komplement som inte kan undvaras.

Därmed sattes slutpunkten för en lyckad eftermiddag med intressanta och värdefulla reflektioner och synpunkter på brottsoffer- och vittnesstöd.

BROTTSOFFERJOURN UMEÅ

Jourerna berättar

Jubileum i Alingsås

Brottsofferjouren Alingsås-Lerum-Herrljunga-Vårgårda har fyllt 20 år men är "still going strong". För ett brottsoffer känns det ofta bra att få prata om vad som hänt, säger Hjördis Andersson, samordnare på jouren.

Brottsofferjourens riksförbund, numera Brottsofferjouren Sverige, grundades 1988 och den 25 januari 1995 såg den lokala organisationen – som omfattar Alingsås, Lerum, Herrljunga och Vårgårda – dagens ljus.

Ungefär samtidigt gick kriminalpolisen Gunnar Nilsson i pension, och som en förlängning av sitt yrkesliv valde han att bli samordnare för lokalföreningen.

– När man arbetade som polis hann man inte prata mer än nödvändigt med brottsoffer, konstaterar han.

Ett första steg blev att försöka få ihop ideella krafter till styrelsen.

– Vi började från noll, säger Gunnar Nilsson.

Med tiden drogs dock ett utbildningsprogram igång och föreningen fick ihop ett tjugotal stödpersoner. Intresset blev stort.

– Vi fick starta nya grupper hela tiden.

Numera har Brottsofferjouren utbildningar ungefär vartannat år, och i dagsläget är det omkring 15 personer som jobbar som dels stödpersoner, dels vittnesstödjare.

Gunnar Nilsson, Hjördis Andersson och Bengt Gullskog brinner för Brottsofferjouren i Alingsås som firar 20 år i år.

Som vittnesstödjare finns man med i tingsrätten som stöd för vittnen och målsägande.

– När man kommer till tinget är man ofta nervös. Då är det skönt att kunna ha någon att prata med, säger Bengt Gullskog, nuvarande ordförande.

Brottsofferjouren kommer ofta i kontakt med brottsoffer via polisen. Förra året fick föreningen 337 ärenden.

– När ett brott anmäls har polisen en skyldighet att fråga ifall man vill ha hjälp från oss. Och vår kommunikation med polisen är mycket bra, säger Hjördis Andersson, nuvarande samordnare.

De brott som människor blivit utsatt för är generellt av samma typ som för tjugo år sedan, då föreningen drog igång sin verksamhet. Det handlar om misshandel, olaga hot, våldtäkt, inbrott, stöld och rån.

Man kan dock se en ökning när det gäller misshandel och våld i nära relationer.

– Sedan har vi också fått arbeta med hedersvåld, och där vet vi inte var vi landar, säger Bengt Gullskog.

Hur många av dem som blir utsatta för brott söker sig till er för att få stöd?

– De flesta. Men det varierar i vilken utsträckning det blir. En del pratar vi med 1–2 gånger, andra 5–6 gånger och en del har vi kontakt med längre perioder, säger Hjördis Andersson.

– Det är helt på brottsoffrets villkor, säger Gunnar Nilsson.

I sammanhanget ska också nämnas att stödpersonerna har tystnadslofte.

Även om det är en fungerande verksamhet skulle det inte skada med fler ideella krafter, menar trion. Majoriteten av dem som arbetar som stödpersoner är äldre.

– Sedan är det nog heller ingen nackdel att ha lite livserfarenhet, säger Gunnar Nilsson.

På onsdagar har föreningen mottagning, mellan 17 och 19, i sina lokaler i Kabomhuset.

**BROTTSOFFERJOREN
ALINGSÅS-LERUM-HERRLJUNGA-VÅRGÅRDA**

Artikeln är publicerad med tillstånd av Alingsås Tidning.

Brottsofferjourerna

Lokala brottsofferjourer

De lokala brottsofferjourerna ger stöd till brottsoffer, anhöriga och vittnen. Här finner du kontaktuppgifter till din närmaste jour.

För postadresser se www.brottsofferjourerna.se.

Telefoncentral

Brottsofferjourernas Telefoncentral nås på **0200-21 20 19** och hjälper till att förmedla kontakt till alla lokala brottsofferjourer i Sverige.

Stöd på eget språk

För stöd på eget språk fyll i kontaktformulär på www.brottsofferjourerna.se eller ring 0200-21 20 19.

Brottsofferjouren Sveriges kansli

Brottsofferjouren Sveriges kansli når du på 08-644 88 00 eller info@brottsofferjourerna.se.

Brottsofferjouren Sveriges styrelse

Brottsofferjouren Sveriges styrelse nås via styrelsen@boj.se.

Läs mer

Läs mer om Brottsofferjourerna på www.brottsofferjourerna.se.

BLEKINGE LÄN

Blekinge

Karlshamn, Karlskrona, Olofström, Ronneby, Sölvesborg
Karlskrona: 0455-822 80
Karlshamn: 0454-192 92
Ronneby: 0457-177 74
Sölvesborg: 0456-144 10
info@blekinge.boj.se
www.blekinge.boj.se

DALARNAS LÄN

Avesta-Hedemora

0225-77 45 77
070-627 90 17
info@avesta-hmora.boj.se
www.avesta-hmora.boj.se

Leksand-Rättvik

0247-133 21
info@leksand-rattvik.boj.se

Mellersta Dalarna

Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken, Säter
0243-143 71
070-625 65 80
info@borlange.boj.se
www.borlange.boj.se

Mora-Orsa-Älvdalen

Malung, Vansbro
0250-181 68
info@mora.boj.se
www.mora.boj.se

GOTLANDS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli

08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
www.stockholm-gotland.boj.se
www.facebook.com/bojstockholmgotland

Lokalkontor Gotland

0498-65 58 00
gotland@boj-stockholm-gotland.se

GÄVLEBORGS LÄN

Bollnäs-Ovanåker

0278-247 02
info@bollnas-ovanaker.boj.se
www.bollnas.boj.se

Gästrik Västra

Hofors, Ockelbo, Sandviken,
026-25 90 00
070-696 58 24
info@gastrike.boj.se

Gävle

026-10 55 77
070-570 32 10
info@gavle.boj.se
www.gavle.boj.se

Hudiksvall-Nordanstig

0650-100 20
info@hudiksvall.boj.se

Ljusdal

0651-101 01
0730-753 036
info@ljusdal.boj.se

Söderhamn

0270-101 21
070-526 64 03
boj.soderhamn@telia.com

HALLANDS LÄN

Falkenberg

0346-587 87
info@falkenberg.boj.se

Kungsbacka

0300-83 48 40
info@kungsbacka.boj.se

Södra Halland

Halmstad, Hylte, Laholm
035-12 48 24
035-12 48 43
boj.halmstad@telia.com

Varberg

0340-67 65 01
info@varberg.boj.se

JÄMTLANDS LÄN

Jämtland

Berg, Bräcke, Härjedalen, Krokom, Ragunda, Strömsund, Åre, Östersund
063-51 24 00
073-801 45 64
info@jamtland.boj.se
www.jamtland.boj.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Högländskommunerna

Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö, Tranås, Vetlanda
0381-138 55
info@hoglandskommunerna.boj.se

Jönköping

Habo, Jönköping, Mullsjö
036-10 76 40
info@jonkoping.boj.se
www.jonkoping.boj.se

Småland West

Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd, Värnamo
0370-158 77
info@smalandwest.boj.se
www.smalandwest.boj.se

KALMAR LÄN

Oskarshamn-Mönsterås-Högsby

0491-176 00
info@oskarshamn.boj.se
www.oskarshamn.boj.se

Södra Kalmar Län

Borgholm, Emmaboda, Kalmar, Mörbylånga, Nybro, Torsås
0480-880 85
info@kalmar.boj.se
www.kalmar.boj.se

Vimmerby-Hultsfred

Hultsfred, Vimmerby, Västervik
0495-128 18
info@hultsfred.boj.se

KRONOBERGS LÄN

Sunnerbo

Ljungby, Markaryd
Ljungby: 0372-145 21
Strömsnäsbruk: 0433-719 25
info@sunnerbo.boj.se
www.sunnerbo.boj.se

Växjö

Alvesta, Lessebo, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö
0470-456 94
info@vaxjo.boj.se
www.vaxjo.boj.se

Älmhult

0476-169 31
info@almhult.boj.se

NORRBOTTENS LÄN

Boden

0921-124 44
info@boden.boj.se
www.boden.boj.se

Luleå

0920-104 13
info@lulea.boj.se
www.lulea.boj.se

Piteå-Älvdals

Arvidsjaur, Arjeplog, Piteå, Älvsbyn
0911-181 81

SKÅNE LÄN

Helsingborg-Höganäs-Bjuv

042-13 37 00
info@helsingborg.boj.se
www.helsingborg.boj.se

Hässleholm-Osby-Perstorp

0451-127 17
info@hassleholm.boj.se

Landskrona-Svalöv

0418-43 61 71
info@landskrona.boj.se

Mellersta Skåne

Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps
046-32 32 98
info@mskane.boj.se
www.mskane.boj.se

Nordöstra Skåne

Bromölla, Kristianstad, Östra Göinge
044-12 17 33
info@noskane.boj.se

Söderslätt

Svedala, Trelleborg, Vellinge
0410-103 70
info@soderslatt.boj.se
www.soderslatt.boj.se

Brottsoffer- och kvinnojourerna Sydöstra Skåne

Sjöbo, Skurup, Ystad
0411-783 77
info@brottsoffer-kvinnojouren.se
www.brottsoffer-kvinnojouren.se

Ängelholm

Båstad, Klippan, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga
0431-143 00
info@engelholm.boj.se
www.engelholm.boj.se

Österlen

Simrishamn, Tomelilla
0417-123 12
info@osterlen.boj.se
www.osterlen.boj.se

Brottsofferjourerna

STOCKHOLMS LÄN

Stockholm-Gotland

Huvudkansli

08-120 542 40
info@stockholm-gotland.boj.se
www.stockholm-gotland.boj.se
www.facebook.com/
bojstockholmgotland

Lokalkontor Norrort

Järfälla, Sigtuna, Sollentuna,
Upplands Väsby, Upplands-Bro
08-591 272 00
norrort@boj-stockholm-
gotland.se

Lokalkontor

Innerstaden-Lidingö

Lidingö, Stockholms stadsdelar:
Normalm, Östermalm,
Kungsholmen, Södermalm
08-612 21 21
innerstaden-lidingo@boj-
stockholm-gotland.se

Haninge-Nynäshamn

08-777 85 00
info@haninge.boj.se
www.haninge.boj.se

Huddinge-Botkyrka

08-710 01 02
070-772 01 02
info@h-b.boj.se

Nacka-Tyresö-Värmdö

08-466 91 66
boj.ntv@telia.com
www.ntvboj.se

Norrälje

0176-571 81
info@norrälje.boj.se

Spånga-Kista

08-36 44 99
info@spanga-kista.boj.se
www.spanga-kista.boj.se

Brottsoffer-,

kvinnor- och tjejjourer

Södertälje

Salem, Södertälje
08-550 147 34
070-494 68 75
info@sodertälje.boj.se
www.sodertälje.boj.se

Södra Roslagen

Danderyd, Täby, Vallentuna,
Vaxholm, Österåker
08-768 83 82
info@sodraroslagen.boj.se

Södra Stockholm

08-604 19 50
info@farsta.boj.se
www.farsta.boj.se

Västerort

Stockholm västerort, Ekerö,
Solna, Sundbyberg
08-89 70 00
info@vasterort.boj.se
www.vasterort.boj.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Eskilstuna

016-12 62 10
info@eskilstuna.boj.se
www.eskilstuna.boj.se

Katrineholm-

Flen-Vingåker

0150-780 17
info@katrineholm.boj.se
www.katrineholm.boj.se

Strängnäs

0152-176 00
info@strangnas.boj.se

Östra Sörmland

Gnesta, Nyköping,
Oxelösund, Trosa
0155-28 62 20
info@o-sormland.boj.se
www.ostrasormland.boj.se

UPPSALA LÄN

Enköping

Enköping
0171-262 06
info@enkoping.boj.se
www.enkoping.boj.se

Uppsala

Uppsala, Knivsta, Håbo,
Ålvkarleby och Östhammar
018-10 65 00
info@upsala.boj.se
www.upsala.boj.se

VÄRMLANDS LÄN

Värmland

Forshaga, Grums, Hagfors,
Hammarö, Karlstad, Kil,
Munkfors, Sunne, Säffle, Torsby
054-18 28 88
info@varmland.boj.se
www.varmland.boj.se

Västra Värmland

Arvika, Eda, Ärväng
0570-104 54
info@vvvarmland.boj.se

Östra Värmland

Filipstad, Kristinehamn, Storfors
0550-122 20
info@ostravarmland.boj.se
www.ostravarmland.boj.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Dorotea

0942-100 93
info@dorotea.boj.se

Lycksele

Lycksele, Storuman, Sorsele
0730-77 73 03
info@lycksele.boj.se

Skellefteå

Malå, Norsjö, Skellefteå
0910-70 18 20
boj.skelleftea@gmail.com

Umeå

Bjurholm, Nordmaling,
Robertsfors, Umeå, Vindeln,
Vännäs, Åsele
010-568 23 73
info@umea.boj.se
www.umea.boj.se

Vilhelmina

070-204 75 53
brottsofferjouren@
vilhelmina.se

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Härnösand

0611-177 80
info@harnosand.boj.se
www.harnosand.boj.se

Kramfors

0612-137 96
info@kramfors.boj.se

Sollefteå

0620-170 07
info@solleftea.boj.se
www.solleftea.boj.se

Sundsvall-Medelpad

Sundsvall, Timrå, Ånge
0200-21 20 19
info@sundsvall.boj.se
www.sundsvall.boj.se

Örnsköldsvik

0200-21 20 19
info@ornskoldsvik.boj.se
www.ornskoldsvik.boj.se

VÄSTMANLANDS LÄN

Hallstahammar- Surahammar

0220-173 37
info@hallstahammar.boj.se
www.hallstahammar.boj.se

Västra Mälardalen

Arboga, Kungsör, Köping
0221-200 91
info@vmalardalen.boj.se
www.vmalardalen.boj.se

Sala-Heby

0224-864 40
info@sala-heby.boj.se
www.sala-heby.boj.se

Västerås

Fagersta, Norberg,
Skinnskatteberg, Västerås
021-41 32 60
info@vasteras.boj.se
www.vasteras.boj.se
Stödcentrum för Unga
Västerås: 010-567 63 25
stodcentrum@vasteras.boj.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Ale

0303-33 06 44
info@ale.boj.se

Alingsås-Lerum-

Vårgårda-Herrljunga

0322-63 97 97
info@alingsas.boj.se

Borås

Bollebygd, Borås, Mark,
Svenljunga, Tranemo,
Ulricehamn
033-10 11 05
info@boras-sjuharad.boj.se
www.boras-sjuharad.boj.se

Kungälv

Kungälv, Orust, Tjörn,
Stenungsund
0303-177 09
info@kungalv.boj.se
www.kungalv.boj.se

Mölndal-Härryda

Mölndal, Härryda, Göteborg,
Partille
031-27 02 21
info@molndal-harryda.boj.se
www.molndal-harryda.boj.se

Strömstad-Tanum

0703-31 81 89
info@stromstad.boj.se
www.stromstad.boj.se

Trollhättan-Lilla Edet

0520-805 14
072-907 08 21
Vittnesstöd: 073-905 50 85
info@trollhattan.boj.se
www.trollhattan.boj.se

Uddevalla-Munkedal- Lysekil-Sotenäs

0522-151 31
Vittnesstöd: 070-240 39 65

Vänersborg-Dalsland

Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda,
Mellerud, Vänersborg, Ämål
0521-147 17
0530-240 12
info@vanersborg.boj.se

Västra Skaraborg

Essunga, Grästorp, Götene,
Lidköping, Skara, Vara
0510-235 88
boj.vskaraborg@telia.com

Östra Skaraborg

Falköping, Gullspång, Hjo,
Karlshamn, Mariestad, Skövde,
Tibro, Tidaholm, Töreboda
0500-48 75 43
info@ostraskaraborg.boj.se
www.ostraskaraborg.boj.se

ÖREBRO LÄN

Sydnärke

Askersund, Hallsberg,
Kumla, Laxå
0582-154 24, 070-535 91 44
info@sydnarke.boj.se

Bergslagen

Degerfors, Hällefors, Karlskoga,
Lindesberg, Ljusnärberg, Nora
0586-576 49
info@bergslagen.boj.se
www.bergslagen.boj.se

Örebro-Lekeberg

019-12 14 44
info@orebro-lekeberg.boj.se
www.orebro.boj.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Linköping

Kinda, Linköping, Ydre,
Åtvidaberg
013-10 44 00
boj-linkoping@telia.com
www.boj-linkoping.se

Motala-Vadstena

0141-23 44 94
bojmo@telia.com

Sydvästra Östergötland

Boxholm, Mjölby, Ödeshög
0142-880 88
info@sv-ostergotland.boj.se
www.boj-mjolby.se

Östra Östergötland

Finspång, Norrköping,
Söderköping, Valdemarsvik
011-10 28 89
boj.norrkoping@telia.com
www.bojost.se